

تأثیر شبکه‌های مجازی بر روی میزان افت تحصیلی دانش‌آموزان دختر دبیرستانی

محمدعباس زاده بزی^۱، فاطمه محبوب‌زاده^۲، آزاده حیدری^۳، محمد سارانی^۴، سمیه باقری^۵، سودابه حامدی شهرکی^۶

چکیده

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۷/۵

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۹/۹

تاریخ چاپ: ۱۳۹۸/۱۰/۱۵

مقدمه: از آنجایی که حضور گسترده‌ی دانش‌آموزان در شبکه‌های اجتماعی، فرصت بی‌نظیری را برای پیگیری تأثیرات استفاده این رسانه بر عملکردهای تحصیلی آنان فراهم نموده است، تحقیق حاضر با هدف بررسی تأثیر میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان انجام پذیرفت.

شیوه مطالعه: این مطالعه‌ی توصیفی-تحلیلی از نوع مقطعی در دبیرستان‌های دخترانه‌ی دولتی شهر زابل در سال ۱۳۹۶ انجام و تعداد ۹۴ دانش‌آموز به صورت تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. عضویت دانش‌آموزان در شبکه‌های اجتماعی، ساعات کار با آن‌ها، تأثیر شبکه‌ها بر عملکرد تحصیلی توسط پرسش‌نامه‌ی محقق ساخته بررسی، تعیین و مقایسه شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۱۹ و آزمون‌های مربوطه تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: بر اساس یافته‌ها، ترتیب فراوانی استفاده از شبکه‌های اجتماعی مختلف، (۹۱/۵ درصد) تلگرام، (۸۰/۹ درصد) اینستاگرام و آپارات (۳۵/۱ درصد) بود. میزان ساعات استفاده‌ی دانش‌آموزان در شبانه‌روز به ترتیب فراوانی شامل (۴۴/۷ درصد) بین ۱ تا ۳ ساعت، (۳۲/۲ درصد) کمتر از ۱ ساعت و یا بیش از ۶ ساعت، (۱۰/۶ درصد) بین ۴ تا ۶ ساعت بود. آزمون تی نشان داد که بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی با معدل کل دانش‌آموزان رابطه‌ی معنی‌داری وجود داشت ($p \text{ value} < 0/001$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج مطالعه، هرچه میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی افزایش یابد، عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان کاهش می‌یابد، لذا لازم است اطلاع‌رسانی‌های ارزنده در زمینه‌ی اثرات مثبت و منفی شبکه‌ها در اختیار کاربران قرار داده شود و در مدارس اقداماتی برای آشناسازی و فرهنگ‌سازی و استفاده‌ی مفید و علمی از شبکه‌های اجتماعی مجازی صورت گیرد.

کلمات کلیدی: شبکه‌های اجتماعی، عملکرد تحصیلی، دانش‌آموزان، دبیرستان‌های دخترانه، زابل

ارجاع: محمدعباس زاده بزی، فاطمه محبوب‌زاده، آزاده حیدری، محمد سارانی، سمیه باقری، سودابه حامدی شهرکی. تأثیر شبکه‌های مجازی بر روی میزان افت تحصیلی دانش‌آموزان دختر دبیرستانی. مجله دانشکده پزشکی زابل ۱۳۹۸؛ ۲(۴): ۱۶۱-۱۵۵.

مقدمه

اینترنت می‌باشند. فیس‌بوک، توئیتر، واتس‌آپ، وایبر، تلگرام و غیره از جمله شبکه‌های اجتماعی مجازی هستند که در مدت زمان کوتاهی به سرعت رشد کرده و روز به روز میان افراد محبوبیت بیشتری پیدا می‌کنند. شبکه‌های اجتماعی از افراد و یا سازمان‌هایی تشکیل می‌شوند که هر یک از آن‌ها به عنوان یک فرد یا گروه در این شبکه حضور دارند و می‌توانند با تعداد دیگری از افراد و گروه‌ها ارتباط مستقیم یا غیر مستقیم داشته باشند. این شبکه‌ها به دلیل تکثر و تنوع محتوایی و قابلیت متعدد نرم‌افزاری و

در روزگاری، انسان‌ها در دنیای واقعی زندگی کرده و ارتباطات بین آن‌ها ملموس بود و با کسانی که در یک مکان باهم زندگی می‌کردند ارتباط داشتند. اما اکنون مهم‌ترین تغییر دنیای معاصر که شالوده‌ی تغییرهای آینده‌ی جهان را می‌سازد، رقابتی شدن دنیای واقعی و مجازی است (۱)؛ به گونه‌ای که کره‌ی زمین را به دهکده‌ی جهانی تبدیل کرده است (۲). شبکه‌های اجتماعی، یکی از مهم‌ترین و موفق‌ترین برنامه‌های

۱- آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده‌ی بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زابل، زابل، ایران

۲- کارشناس بهداشت عمومی، دانشکده‌ی بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زابل، زابل، ایران

۳- آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده‌ی بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زابل، زابل، ایران

۴- آمار حیاتی، دانشکده‌ی بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زابل، زابل، ایران

اینترنتی، مورد استفاده‌ی کاربران زیادی قرار گرفته‌اند (۳) و نقش مهمی در شکل‌گیری و جهت‌دهی افکار عمومی در سطوح مختلف ملی، منطقه‌ای و جهانی بازی می‌کند (۴). برخی ظهور و بروز این شبکه‌ها را کاملاً طبیعی و در راستای تحول موضوع ارتباطات و اطلاع‌رسانی می‌شمارند (۵).

امروزه جمعیتی بالغ بر ۵۰۰ میلیون نفر در سراسر جهان، بخش قابل توجهی از زندگی روزمره‌ی خود را در شبکه‌های اجتماعی سپری می‌کنند که در این میان تعداد ۳۶۳ میلیون نفر آن را نوجوانان تشکیل می‌دهند. بنابراین تعداد کثیری از دانش‌آموزان با استفاده از شبکه‌های اجتماعی باهم ارتباط برقرار می‌کنند که میزان تأثیر آن اگر بیشتر از ارتباط چهره به چهره نباشد، کمتر نخواهد بود. نظرسنجی ملی در آمریکا از برخط بودن ۹۳ درصد از نوجوانان حکایت دارد که میزان ۶۵ درصد آن‌ها، استفاده از شبکه‌های اجتماعی را گزارش کرده‌اند. در سال ۲۰۱۱ میزان استفاده‌ی دانش‌آموزان یونانی از شبکه‌های اجتماعی، ۷۹ درصد گزارش شده و این رقم در آمریکا از ۵۵ درصد در سال ۲۰۰۶ به ۸۰ درصد در سال ۲۰۱۱ رسیده است (۶).

امروزه شبکه‌های اجتماعی در ایران نیز در حال گسترش روزافزون به ویژه در بین دانش‌آموزان می‌باشد (۵). مرکز اسناد انقلاب اسلامی نیز طی خبری در خرداد ۱۳۹۴ اعلام کرد که بیش از ۱ میلیون و ۳۰۰ دانش‌آموز در امتحانات تهرانی سال‌های گذشته شرکت کردند که ۸۰ درصد این دانش‌آموزان با میانگین نمره‌ی ۱۲ قبول شدند. برخی از کارشناسان آموزشی، افت تحصیلی را پایین بودن کیفیت در آموزش و پرورش می‌دانند اما برخی دیگر، جدا از این مسأله، ورود دانش‌آموزان به فضای مجازی و سرگرم شدن در شبکه‌های اجتماعی و بازی‌های اینترنتی را هم بی‌تأثیر بر افت تحصیلی نمی‌دانند (۶). استفاده از شبکه‌های اجتماعی، جزء جدایی‌ناپذیر از زندگی نوجوانان شده است و بر روی کلیه‌ی جوانب زندگی آنان از جمله میزان مطالعه و عملکرد تحصیلی آن‌ها تأثیر مستقیم داشته است (۷). محدود بودن میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی و استفاده از آن‌ها برای ارتباط با اساتید، خانواده و دوستان می‌تواند در دانشجویان منجر به کسب عملکرد تحصیلی و دانشگاهی مثبت شوند. گرچه عکس این قضیه نیز صادق است. بدین قرار که سپری کردن زمان بیش از حد برای استفاده از شبکه‌های مجازی،

باعث تأثیر منفی بر دانشجویان و وارد ساختن خلل بر عملکرد تحصیلی آنان می‌شود (۸).

تاکنون مطالعات مختلفی در دنیا انجام گرفته که نشان می‌دهد این مسأله مورد مناقشه بوده و نشان دهنده‌ی نتایج ناهماهنگی است (۹). نتایج تعدادی از مطالعات (۲، ۷، ۱۰، ۱۱) نشان داد که دانش‌آموزان با معدل و عملکرد تحصیلی پایین‌تر، نسبت به دانش‌آموزان با عملکرد و معدل بالاتر، بیشتر از شبکه‌های مجازی استفاده می‌کنند و زمان مطالعه‌ی کم‌تری دارند. در مقایسه‌ی نتایج تعداد دیگری از مطالعات (۱۲-۱۴) خلاف نتایج مطالعات بالا بوده است. در مطالعات دیگری نیز به نقش شبکه‌های اجتماعی در آموزش اشاره شده است (۱۵). از سوی دیگر مطالعه‌ای که در پاکستان انجام گرفت نشان داد، استفاده از شبکه‌های اجتماعی با عملکرد تحصیلی، رابطه‌ی مثبت دارد.

در بررسی پیشینه‌ی پژوهشی در زمینه‌ی تأثیر استفاده از شبکه‌های اجتماعی در وضعیت تحصیلی و درگیری تحصیلی یادگیرندگان به این نتیجه رسیدند، که در مجموع شبکه‌های اجتماعی در عملکرد تحصیلی اثری منفی ولی در درگیری تحصیلی اثری مثبت دارد (۱۶). لذا داشتن برآوردی از میزان نفوذ این شبکه‌ها در میان دانش‌آموزان که قشر اصلی استفاده‌کننده از این شبکه‌ها هستند و بررسی میزان فعالیت آن‌ها و همچنین بررسی فضای اخلاقی و هویتی این شبکه‌ها به منظور ارزیابی شرایط و تلاش در جهت ارائه‌ی راهکار برای به حداقل رساندن مشکلات ناشی از استفاده از این شبکه‌ها، بسیار ضروری به نظر می‌رسد (۵). قشر دانش‌آموز به خصوص دختران به جهت خصوصیات روانشناختی که دارند از تأثیرپذیرترین گروه‌های جامعه به شمار می‌آیند. طبق آمارهای موجود، حدود ۲۰ درصد جمعیت کل کشور را دانش‌آموزان تشکیل می‌دهد (۱۷). تهدید هویت دختران، اعتیاد، فرهنگ‌پذیری، درگیری در عشق‌های مجازی و سوء استفاده‌های جنسی، تهدیدهای جدی برای کاربران اینترنتی مؤنث می‌باشد (۱۸). از آنجایی که پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان یکی از شاخص‌های مهم در ارزیابی آموزش و پرورش است و تمام کوشش این نظام در واقع جامع عمل پوشاندن به این امر تلقی می‌شود؛ به عبارت دیگر، جامعه و به طور ویژه نظام آموزش و پرورش به رشد و تکامل موفقیت‌آمیز و جایگاه او در جامعه علاقمند و

عوامل مؤثر در استفاده از فضای مجازی بود (شامل ۶ سؤال عامل خانوادگی، ۶ سؤال عامل تحصیلی، ۵ سؤال عامل سازگاری، ۶ سؤال عامل اعتقادی- عبادی و ۵ سؤال عامل روانی). برای سنجش پیشرفت تحصیلی از معدل تحصیلی سال گذشته و حال دانش‌آموزان استفاده شد.

یافته‌ها

بر اساس یافته‌های این مطالعه، میانگین سن دانش‌آموزان $16/64 \pm 0/96$ بود. اکثر دانش‌آموزان مورد بررسی (۴۴/۷ درصد) بین ۱ تا ۳ ساعت در شبانه‌روز از شبکه‌های اجتماعی استفاده می‌کردند. میانگین امتیازات کسب شده عوامل مختلف خانوادگی، تحصیلی و غیره مؤثر در استفاده از شبکه‌های اجتماعی در جدول ۱ گزارش شده است.

جدول ۱: میانگین امتیازات عوامل مختلف در استفاده از شبکه‌های اجتماعی

عوامل	میانگین \pm انحراف معیار
خانوادگی	$4/74 \pm 23/3$
تحصیلی	$4/38 \pm 17/29$
سازگاری	$4/53 \pm 21/11$
اقتصادی	$3/66 \pm 19/53$
روانی	$5/59 \pm 18/78$

از نظر عضویت دانش‌آموزان در شبکه‌های اجتماعی مجازی داخلی (۳۵/۱ درصد، آپارات) و خارجی (۹۱/۵ درصد، تلگرام) بیشترین فراوانی را نشان داد. از بین متغیرهای دموگرافیک تنها تحصیلات پدر با استفاده از شبکه‌های داخلی و خارجی ارتباط داشت. برقراری ارتباط نزدیک با خانواده و اطرافیان، بالاترین فراوانی را از نظر دلایل استفاده از شبکه‌های اجتماعی به خود اختصاص داد. از بین عوامل مختلف در استفاده از شبکه‌های اجتماعی به تفکیک داخلی و خارجی بودن شبکه‌ی اجتماعی، تنها عوامل خانوادگی، ارتباط معنی‌داری داشت ($p \text{ value} = 0/03$) (جدول ۲).

جدول ۳، میزان تأثیر شبکه‌های اجتماعی را بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان نشان می‌دهد. آزمون تی نشان داد که بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی با معدل کل دانش‌آموزان، رابطه‌ی معنی‌داری وجود دارد ($p \text{ value} < 0/001$).

نسبت به آن نگران است و انتظار دارد کودکان و دانش‌آموزان در جوانب گوناگون اعم از ابعاد شناختی، عاطفی، شخصیتی و کسب مهارت‌ها و توانایی‌ها، آن‌چنان که باید پیشرفت و تعالی یابند. برای رسیدن به پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان لازم است به عوامل مؤثر در آن توجه داشته باشیم (۲). این مطالعه به دلیل برقراری ارتباط مستقیم با دانش‌آموزان و آسیب‌شناسی واقعیت‌های مربوط به فضای مجازی در کشور از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است؛ بنابراین می‌تواند به برنامه‌ریزی، تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری برخورد درست با تهدیدهای فضای مجازی کمک کند. لذا این مطالعه با هدف بررسی تأثیر میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دختر طراحی و اجرا گردید.

مواد و روش‌ها

این یک مطالعه‌ی توصیفی- تحلیلی از نوع مقطعی بود که بر روی ۹۴ دانش‌آموز در سال ۱۳۹۶-۱۳۹۷ انجام گرفت. جامعه‌ی پژوهش شامل کلیه‌ی دانش‌آموزان دختر دبیرستان‌های دولتی شهر زابل بود که در مقطع متوسطه‌ی دوره‌ی دوم، پایه‌ی دهم، یازدهم و پیش‌دانشگاهی در رشته‌های تحصیلی علوم تجربی، علوم انسانی و کامپیوتر در شیفت صبح مشغول به تحصیل بودند. نمونه‌گیری به صورت خوشه‌ای انجام و پس از مشخص کردن لیست مدارس، شهر زابل به چهار منطقه‌ی شمال، جنوب، شرق و غرب تقسیم شده و از هر خوشه یک مدرسه به عنوان نمونه انتخاب و در داخل مدارس با توجه به تعداد دانش‌آموزان، نمونه‌گیری به صورت تصادفی ساده انجام گرفت و با استناد به نتایج مطالعه‌ی قبلی (۱) تعداد ۹۴ دانش‌آموز انتخاب شدند. معیارهای ورود به مطالعه شامل دانش‌آموزان دختر در مدارس متوسطه دوره‌ی دوم روزانه‌ی دولتی و در شیفت صبح سطح شهر زابل مشغول به تحصیل باشند، تمایل به شرکت در پژوهش داشته باشد و از شبکه‌های اجتماعی استفاده کنند. معیار خروج نیز عدم تمایل به همکاری، عدم استفاده از شبکه‌های اجتماعی و یا هر موردی که با معیارهای ورود مغایر باشد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، پرسش‌نامه‌ی محقق‌ساخته بود که شامل اطلاعات دموگرافیک (۶ آیتم)، استفاده یا عدم استفاده از شبکه‌های اجتماعی و میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی (۵ آیتم)،

جدول ۲: میزان ارتباط بین عوامل مختلف در استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی و خارجی

عوامل	تعداد	میانگین \pm انحراف معیار	p value
خانوادگی	شبکه‌های داخلی	۲۴/۳۱ \pm ۳/۸۸	۰/۰۳
	شبکه‌های خارجی	۲۲/۱۳ \pm ۵/۳۸	
تحصیلی	شبکه‌های داخلی	۱۸/۰۲ \pm ۳/۵۵	۰/۰۸
	شبکه‌های خارجی	۱۶/۴۳ \pm ۵/۰۱	
سازگاری	شبکه‌های داخلی	۲۱/۷۹ \pm ۳/۸۷	۰/۱
	شبکه‌های خارجی	۲۰/۲۳ \pm ۵/۰۵	
اقتصادی	شبکه‌های داخلی	۱۹/۵۹ \pm ۳/۲۱	۰/۸
	شبکه‌های خارجی	۱۹/۴۱ \pm ۴/۰۹	
روانی	شبکه‌های داخلی	۱۸/۸۱ \pm ۵/۷۵	۰/۷۴
	شبکه‌های خارجی	۱۸/۴۳ \pm ۵/۵۴	

جدول ۳: میزان تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر عملکرد تحصیلی

دانش‌آموزان در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷

معدل بر اساس نوع شبکه‌های اجتماعی	میانگین \pm انحراف معیار	p value
شبکه‌های خارجی	۱۳۹۶	۱۷/۴۵ \pm ۲/۶۷
	۱۳۹۷	۱۵/۲۸ \pm ۴/۷۷
شبکه‌های داخلی	۱۳۹۶	۱۷/۱۳ \pm ۲/۹۳
	۱۳۹۷	۱۳/۱۵ \pm ۴/۵۵

بحث و نتیجه‌گیری

از نتایج قابل توجه پژوهش حاضر که با هدف بررسی تأثیر میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر افت تحصیلی دانش‌آموزان دختر دبیرستان‌های دولتی شهر زابل انجام گرفت، می‌توان به تأثیر زمان عضویت در شبکه‌های اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان اشاره کرد به طوری که عضویت در شبکه‌های اجتماعی با مقایسه‌ی معدل سال گذشته و امسال، با افت تحصیلی همراه بوده است و هرچه میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی افزایش می‌یافت، عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان کاهش پیدا می‌کرد. همچنین نتایج نشان داد که اکثر افراد عضو در شبکه‌های اجتماعی به طور مرتب با این شبکه‌ها کار می‌کرده‌اند. در خصوص وجود رابطه‌ی منفی معنی‌دار میزان استفاده و عملکرد تحصیلی می‌توان گفت این نتایج با یافته‌های تعدادی از پژوهش‌ها (۲، ۷، ۱۰، ۱۱) سازگاری و از سوی دیگر با نتایج تعدادی از مطالعات دیگر (۱۲-۱۴) ناسازگار بود. در این رابطه می‌توان گفت از جمله مهم‌ترین دلایلی که سبب تأثیر منفی استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی بر عملکرد تحصیلی دانشجوین می‌گردد، کاهش زمان مطالعه به دلیل استفاده از این شبکه‌هاست. مطالعات مختلف در این زمینه نشان

داده‌اند که اغلب دانشجویان، اینگونه فعالیت‌های جانبی را از جمله مهم‌ترین عوامل بازدارنده از مطالعه می‌دانند، که این امر سبب عقب ماندگی آن‌ها از تحصیل و افزایش زمان دوره‌ی تحصیل می‌گردد. مسأله‌ی تأثیر میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر ساعات مطالعه‌ی دانشجویان در بین مطالعات مختلف مورد مناقشه بوده و برخی دیگر از این مطالعات، ارتباطی بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی و ساعات مطالعه‌ی دانشجویان را مشاهده ننموده‌اند (۷).

از آنجایی که برقراری ارتباط اصلی‌ترین دلیل کاربران شبکه‌های اجتماعی می‌باشد، در مدت محدود و به آسانی می‌توانند با تعداد زیادی ارتباط برقرار کنند و این امر می‌تواند منجر به استفاده‌ی مفرط از این شبکه‌ها شود. سپری کردن زمان بیش از حد در این شبکه‌ها باعث کاهش میزان مطالعه می‌شود و همچنین از آنجایی که اغلب دانشجویان تا ساعت‌های طولانی از شب را در این شبکه‌ها می‌گذرانند، نمی‌توانند در کلاس‌های درس با تمرکز کافی حضور پیدا کنند که این عوامل می‌تواند منجر به کاهش پیشرفت تحصیلی شود؛ در نتیجه سپری کردن زمان بیش از حد برای استفاده از شبکه‌های مجازی باعث تأثیر منفی و وارد ساختن خلل در عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان می‌شود. اما در مقایسه می‌توان بیان نمود که بکارگیری شبکه‌های اجتماعی مجازی می‌تواند فرصتی برای بهبود فرایند تدریس و یادگیری نیز باشد؛ همان طور که در مطالعه‌ی امامی ریزی و همکاران (۲) از گفتگوی آنلاین به عنوان یک استراتژی در آموزش استفاده شد و دانشجویان می‌توانستند با یکدیگر گفتگو کنند. نتیجه‌ی تحقیق، گویای تفاوت یادگیری آن‌ها با دیگری بود که

فرهنگ‌سازی استفاده‌ی مفید و علمی از شبکه‌های اجتماعی مجازی صورت گیرد. همچنین با توجه به نوظهور بودن پدیده‌ی شبکه‌های اجتماعی مجازی و گسترش روزافزون آن‌ها و تأثیرات مختلف‌شان بر جنبه‌های مختلف زندگی کاربران و همچنین عدم آشنایی با تمام آثار استفاده از این شبکه‌ها از یک سو و انعطاف‌پذیری فناوری اطلاعات و ارتباطات و فناوری‌های جدید از سوی دیگر، لزوم انجام پژوهش‌های بیشتر بر روی سایر جنبه‌های تأثیرگذار این شبکه‌ها بر زندگی دانش‌آموزان، احساس می‌شود.

تشکر و قدردانی

محققین این پژوهش از مسؤولین محترم آموزش و پرورش شهر زابل، معلمان مدارس منتخب و دانش‌آموزان شرکت‌کننده در این پژوهش صمیمانه سپاسگزاری می‌نمایند. لازم به ذکر است نتایج این پژوهش از طرح تحقیقاتی با کد Zbmu.1.REC.1396.178 استخراج شده است.

References

- Zandvianian A, Heidari M, Bagheri R, Atarzadeh F. Cyberspace traumas among girl students. *Journal Management System* 2013; 14(23): 195-216. [In Persian].
- Emamirizi C. The effect of use social networks on the girls students achievement. *Educte Strategy Med Sci* 2016; 9(3): 206-13. [In Persian].
- Lee J, Lee H. The Computer- Mediated Communication Network: Exploring the Linkage between the Online Community and Social Capital. *New Media and Society* 2010; 12(5): 711-27.
- Zokae M, Katibi F. Relationship of presence in cyberspace and modern identity, research in young Iranian Hangzhou. *Journal of Social Sciences* 2009; 33(44): 111-54. [In Persian].
- Naeimi E. Predicting educational decline based on the extent of using virtual social networks and personal self-worth. *Journal of Counseling Research* 2017; 15(62): 189-206. [In Persian].
- Rostaminezhad MA, Shokatirad AR. Predicting students' membership in virtual networks and their academic performance based on parenting styles and adjustment. *Journal of Applied Psychology* 2016; 2(10): 193-208. [In Persian].
- Javadinia SA, Erfanian M, Abedini MR, Bijari B. The effects of social networks on academic achievement of students, a study in Birjand University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education* 2012; 12(8): 598-606. [In Persian].
- Seder P, Oishi S. Ethnic/racial homogeneity in college students' facebook friendship networks and subjective well-being. *J Res Pers* 2009; 43(3): 438.
- Namdari V. The role the mediating role of educational conflict in relation to the use of social networks with the academic achievement of third year high school students in Tehran's 5th district in the academic year 2015-2016 [Thesis]. Tehran, Iran: University of Tehran; 2016. p. 82. [In Persian].
- Masoumi Goodarzi M, Bhoololi A, Yarizadeh M, Khorshidi M. The effect of using virtual social networks on the academic performance of secondary school students in Dorood City. *Proceedings of the 2nd International Conference on New Findings of Science and Technology, Qom, Center for Studies and Research Islam Sorosh Hekmat Mortazavi*; 2016. [In Persian].
- Kirschner A, Karpinski A. Facebook and academic performance. *Computers in Human Behavior* 2010; 26(6): 1237-45.
- Dastani M, Keramati J, Pourfatemi A, Ekrami A. The role of social networks on academic achievement of Gonabad University of Medical Sciences students. *Journal of Medical Education and Development* 2016; 11(2): 153-60. [In Persian].
- Kolek EA, Saunders D. Online disclosure: An empirical examination of undergraduate Facebook

این امکان برای آن‌ها وجود نداشت.

مهم‌ترین نقطه‌ی قوت این مطالعه را می‌توان آشنا نمودن جامعه‌ی محققین حیطه‌ی نظام آموزش و پرورش و همچنین سلامت، به تأثیر استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان با توجه به افزایش روزافزون استفاده از این‌گونه فضاها در میان دانش‌آموزان بیان کرد. هرچند که با توجه به غیرقانونی بودن استفاده از برخی از شبکه‌های اجتماعی در داخل کشور، بدیهی است که برخی از دانش‌آموزان عضو در این شبکه‌ها که در مطالعه شرکت نموده‌اند، به سبب تبعات قانونی از پاسخ‌گویی صحیح در این خصوص اجتناب نمودند. با توجه به نتایج پژوهش حاضر و مطالعات قبلی که در این زمینه انجام گرفته و حاکی از افت عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان بوده، به تبع آن لازم است اطلاع‌رسانی‌های ارزنده در زمینه‌ی اثرات مثبت و منفی استفاده از شبکه‌های اجتماعی در اختیار کاربران این شبکه‌ها قرار داده شود و در مدارس، اقداماتی برای آشناسازی و

- profiles. *NASPA Journal* 2008; 45(1): 1-25.
14. Pasek J, More E, Hargittai E. Facebook and academic performance: Reconciling a media sensation with data. *First Monday*. [S.I.]. 2009. ISSN 13960466. Available from: <https://firstmonday.org/ojs/index.php/fm/article/view/2498/2181>
 15. Parsiafar M, Biceti Sh, Mullania SH. Studying the use of Urmia students from the Internet and social networks. *Proceedings of the 4th National Conference on Modern Research in the Field of Humanities and Social Sciences of IRAN*. Qom, Center for Studies and Research Islam Sorosh Hekmat Mortazavi; 2017. [In Persian].
 16. Hameed Z, Maqbool A, Aslam N, Hassan E, Anwar M. An empirical study to investigate the impact of social networking sites on student's academic performance and attitude in case of Pakistan. *Asian Journal of Empirical Research* 2013; 3(4): 775-84.
 17. Keshavarz SF, Mahmodi A. Comparison of social vitality among social networking users in yasuj high school students. *Journal of Psychology and Educational Sciences* 2016; 2(3): 46-54. [In Persian].
 18. Kaffashi M, Pirjalili Z. Spare time of women in cyber space (Tehran, 2015). *Women and Society* 2017; 7: 105-124. [In Persian].

The Impact of Virtual Networks on Academic Failure in High School Girl Students Rates

Mohammad Abbas-Zadeh Bazi¹, Fatemeh Mahjubzadeh², Azadeh Heydari³,
Mohammad Sarani³, Somayeh Bagheri⁴, Soudabeh Hamed-Shahreki⁴

Received: 27.09.2019

Accepted: 30.11.2019

Published: 05.01.2020

Abstract

Background: The widespread presence of students in social networks has provided a unique opportunity to track the effects of using this medium on their academic performance. Therefore, the present study was conducted to determine the effect of using social networks on students' academic performance.

Methods: This cross-sectional descriptive-analytic study was carried out in government girls' high schools in Zabol in 2017 and 94 students were selected randomly. Students' membership in social networks, hours worked with them, the effect of networks on academic performance was determined by a researcher-made questionnaire. Data were analyzed using SPSS 19 software and related tests.

Results: According to the findings, the frequency of using various social networks; (91.5%) was Telegram, (80.9%) Instagram and (35.1%) Aparat respectively. Hours of use by students were (44.7%) around between 1 and 3 hours, (32.2%) less than 1 hour or more than 6 hours, (10.6%) between 4 and 6 hours, respectively. T-test showed that there was a significant relationship between the use of social networks with the average of all students (p value < 0.001).

Conclusion: With regard to the results of the increased use of social networks, the academic performance of students decreases, therefore, valuable information on their positive and negative effects is provided to users and useful courses in the field of awareness raising and culture. And the science of virtual social networking.

Keywords: Social networks, Academic performance, Students, High school girls, Zabol

Citation: Abbas-Zadeh Bazi M, Mahjubzadeh F, Heydari A, Sarani M, Bagheri S, Hamed-Shahreki S. **The Impact of Virtual Networks on Academic Failure in High School Girl Students Rates.** J Zabol Med Sch 2020; 2(4): 155-61.

1- Assistant Professor of Health Education and Promotion, School of Public Health, Zabol University of Medical Sciences and Health Services, Zabol, Iran

2- BSc of Public Health, School of Public Health, Zabol University of Medical Sciences and Health Services, Zabol, Iran

3- MSc of Health Education and Promotion, School of Public Health, Zabol University of Medical Sciences and Health Services, Zabol, Iran

4- Department of Public Health, School of Public Health, Zabol University of Medical Sciences, Zabol, Iran

Corresponding Author: Azadeh Heydari, **Email:** azadehhd@yahoo.com